

**ПРАВИЛА ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА КЛИЕНТИТЕ НА
ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК “ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” АД (ИП) И
ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ТРЕТИРАНЕ НА КЛИЕНТ ПРИ УСЛОВИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДРУГА
КАТЕГОРИЯ КЛИЕНТИ**

съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) Делегирания Регламент на Комисията 2017/565 от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент 2017/565) Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба №38

Категоризацията на клиента като професионален, непрофесионален или приемлива насрещна страна предопределя различната степен на защита на неговите интереси. Независимо от вече извършена категоризация, клиентът има право по всяко време да поиска по отношение на него да бъде прилагана по-висока или по-ниска степен на защита в съответствие с изискванията на закона.

С оглед обективната категоризация на клиента, ИП изисква информация относно притежаваните от клиента знания, опит и умения в търговията с финансови инструменти, неговите инвестиционни цели и финансови възможности, готовността му да рискува и др. Информацията следва да бъде относима към желаната от клиента, съответно най-подходящата, по преценка на ИП, услуга. Законът предвижда хипотези, при наличието на които ИП е длъжен да откаже предоставяне на инвестиционни услуги в случай, че клиентът не предостави необходимата информация.

КРИТЕРИИ ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА КЛИЕНТИТЕ

1. Непрофесионални клиенти

Клиенти, които съгласно ЗПФИ и Регламент 2017/565, не отговарят на изискванията за професионални клиенти, посочени по-долу, се категоризират от ИП като непрофесионални такива.

2. Професионални клиенти

ИП категоризира като професионални всички клиенти, притежаващи опит, знания и умения, даващи им възможност да вземат самостоятелни инвестиционни решения и да оценяват рисковете, свързани със съответната инвестиция.

Съгласно нормативната уредба, ИП може да категоризира като професионални клиенти:

- а) кредитни институции;
- б) инвестиционни посредници;
- в) други институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;
- г) застрахователни дружества (компаниии);
- д) предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;
- е) пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;
- ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или стокови деривати;
- з) местни дружества;
- и) други институционални инвеститори.

й) големи предприятия, които отговарят на поне две от следните условия:

- балансово число – най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;
- чист оборот – най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;
- собствени средства – най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

к) национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции, като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и други подобни международни организации.

л) други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други сделки за финансиране.

Клиентите, определени като професионални, са длъжни да уведомяват ИП за всяка промяна в данните, послужили като основание за определянето им като професионални клиенти.

Клиентите, определени като професионални клиенти имат право да поискат да бъдат третирани като непрофесионални клиенти.

В случаите, когато ИП в хода на извършваната от него дейност установи, че клиент, определен като професионален, е престанал да отговаря на условията, при които е определен като професионален клиент, ИП предприема необходимите мерки за прилагане на по-високата степен на защита по отношение на този клиент.

3. Приемлива насрещна страна

Клиентите, които, съгласно ЗПФИ и Регламент 2017/565 могат да бъдат категоризирани като

приемлива насрещна страна от ИП, са:

- а) инвестиционни посредници
- б) кредитни институции
- в) застрахователни компании
- г) колективни инвестиционни схеми
- д) пенсионни фондове
- е) пенсионноосигурителни дружества
- ж) правителства

з) държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз.

Клиентите, определени като приемливи насрещни страни имат право да поискат изрично да не бъдат третирани като такива изцяло или за конкретна сделка.

При сключване на сделка с приемлива насрещна страна ИП иска изрично потвърждение за съгласието на клиента да бъде третиран като приемлива насрещна страна и да спазва изискванията на чл.71 от Регламент 2017/565.

ПРЕДПОСТАВКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ТРЕТИРАНЕ НА КЛИЕНТИ ПРИ УСЛОВИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДРУГА КАТЕГОРИЯ КЛИЕНТИ

1. ИП категоризира своите клиенти като непрофесионални, професионални или приемлива насрещна страна, в съответствие с посочените по-горе критерии.

2. ИП може, в съответствие с разпоредбите на действащото законодателство, по искане на клиента или по собствена преценка, да третира:

2.1. като професионален или непрофесионален клиент, който в други случаи би бил определен като приемлива насрещна страна. Всеки субект, определен като приемлива насрещна страна по ЗПФИ и Регламент 2017/565, може изрично да поиска да не се смята за такава страна изцяло или за конкретна сделка.

2.2. като непрофесионален клиент професионален такъв. ИП осигурява възможност за своите професионални клиенти да се ползват от по-висока степен на защита, която се предоставя на непрофесионалните клиенти. ИП уведомява професионалния клиент преди началото на предоставяне на инвестиционни услуги, че въз основа на получената от клиента информация той се смята за професионален клиент и по отношение на него ще се прилагат правилата за професионалните клиенти, освен ако ИП и клиентът не уговорят друго. ИП уведомява професионалния клиент, че има право да поиска промяна в условията на договора с цел осигуряване по-висока степен на защита за клиента. ИП осигурява по-висока степен на защита за клиент по негово искане, когато клиентът прецени, че не може правилно да оцени и управлява рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти. По-високата степен на защита се предоставя въз основа на писмено споразумение между ИП и клиента, в което изрично се посочват конкретните услуги, дейности, сделки, финансови инструменти или други финансови продукти, във връзка с които на клиента ще се осигурява по-висока степен на защита. По-високата степен на защита осигурява на клиента, че няма да се смята за професионален клиент за целите на приложимия режим към дейността на ИП.

3. Клиент, категоризиран като непрофесионален такъв, има право да поиска да бъде третиран като професионален при условие, че отговаря на поне два от посочените по-долу критерии:

- а) през последната година лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;
- б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;
- в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

3.1. Непрофесионалните клиенти могат да поискат да бъдат третирани като професионални такива при спазване на следната процедура:

- а) клиентите трябва да поискат писмено пред ИП да бъдат третирани като професионални клиенти общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;
- б) ИП е длъжен да предупреди в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от ИП, както и от правото да бъде компенсиран от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти;
- в) клиентът трябва да декларира, че е уведомен за последиците по буква "б";

г) преди да вземе решение клиентът да бъде третиран като професионален клиент, ИП трябва да предприеме необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на изискванията на т. 3. Инвестиционният посредник е длъжен да поиска, а клиентът – да му предостави съответни писмени доказателства, удостоверяващи осъществяването/наличието на декларираните от клиента пред инвестиционния посредник обстоятелства, отнасящи се до знанията и опита на клиента в областта инвестиционните услуги/дейности, въз основа на които инвестиционният посредник да бъде в състояние да вземе обосновано решение.